

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost financiranja volilne kampanje liste
kandidatov gibanja Povežimo Slovenijo za volitve
poslancev v Državni zbor Republike Slovenije
v letu 2022**

2023

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov gibanja Povežimo Slovenijo za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022

Številka: 325-8/2022/28

Ljubljana, 23. februarja 2023

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov gibanja Povežimo Slovenijo za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, ki jo je organizirala politična stranka Konkretno.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti poslovanja in izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Konkretno izreklo **mnenje s pridržkom**. Stranka protivednosti denarnega prispevka pravne osebe ni nakazala v humanitarne namene, s posebnega transakcijskega računa za volitve je poravnala stroške, ki niso stroški volilne kampanje, poleg tega pa s posebnega transakcijskega računa za volilno kampanjo ni poravnala nekaterih stroškov volilne kampanje.

Računsko sodišče je o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji politični stranki Konkretno izreklo **mnenje s pridržkom**. Stranka je napačno izkazala tako zbrana kot tudi porabljen sredstva, poleg tega pa med neplačanimi obveznostmi ni izkazala vseh neplačanih stroškov volilne kampanje.

Kazalo

1. Uvod	6
1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje	6
1.2 Predstavitev revizije	7
1.2.1 Zbrana sredstva	8
1.2.2 Porabljena sredstva	9
1.2.3 Posojila	10
1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK	11
1.2.5 Nakazila v humanitarne namene	12
1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje	12
2. Ugotovitve	13
2.1 Pravilnost zbiranja sredstev v skladu z ZVRK	13
2.2 Pravilnost porabe sredstev v skladu z ZVRK	16
2.3 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev	20
2.4 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake	20
2.5 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje	22
3. Mnenje	24
3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji	24
3.2 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji	25
4. Zahteva za predložitev odzivnega poročila	26

1. Uvod

Izvedli smo revizijo pravilnosti financiranja volilne kampanje liste kandidatov gibanja Povežimo Slovenijo, ki ga sestavljajo politične stranke: Konkretno, Zeleni Slovenije, Slovenska ljudska stranka, Lista Franca Kanglerja – Nova ljudska stranka Slovenije in Nova socialdemokracija (v nadaljevanju: lista Povežimo Slovenijo) za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) v letu 2022, ki so bile 24. 4. 2022, kot je to določeno v Odloku o razpisu rednih volitev v državni zbor¹.

Revizijo smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču² (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Zakona o volilni in referendumski kampanji³ (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 24. 6. 2022.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK in mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za volilno kampanjo, o pravilnosti izkazanih zneskov in drugih podatkov⁶ v poročilu o financiranju volilne kampanje ter drugo poslovanje, ki ga ureja ZVRK. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti in tveganj nepravilnih navedb v poročilu o financiranju volilne kampanje zaradi napake ali prevare. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja volilne kampanje

Organizator volilne kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja volilne kampanje. Organizator volilne kampanje liste Povežimo Slovenijo za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022 je bila politična stranka Konkretno, Stegne 33, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: stranka Konkretno).

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje 45 dni pred dnem glasovanja na volitvah⁷ oziroma pred prvo finančno transakcijo, namenjeno volilni kampanji⁸, odpreti poseben transakcijski račun za

¹ Uradni list RS, št. 16/22.

² Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

³ Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPolS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13.

⁴ Št. 325-8/2022/3.

⁵ Uradni list RS, št. 122/22.

⁶ Podatki so poleg zneskov drugi obvezni podatki, ki jih pri poročanju v poročilu o financiranju volilne kampanje zahtevata ZVRK in Pravilnik o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: pravilnik; Uradni list RS, št. 36/14).

⁷ To je do vključno 9. 3. 2022.

⁸ Prvi in drugi odstavek 16. člena ZVRK.

volilno kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun). Vsa finančna sredstva, ki jih je organizator namenil ali dobil od drugih fizičnih oseb za financiranje volilne kampanje, je moral zbrati na posebnem računu. Vse stroške volilne kampanje je organizator volilne kampanje moral poravnati izključno s tega računa. Posebni račun je organizator volilne kampanje moral zapreti najkasneje v 4 mesecih po dnevu glasovanja⁹, to je do vključno 24. 8. 2022.

Organizator volilne kampanje je moral najkasneje v 15 dneh od dneva zaprtja posebnega računa Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES) predložiti poročilo o financiranju volilne kampanje.¹⁰

Po podatkih Državne volilne komisije¹¹ je bil organizator volilne kampanje liste Povežimo Slovenijo stranka Konkretno, odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje za volilno kampanjo pa je bil Miha Rebolj. Za pravilnost finančnega in materialnega poslovanja stranke Konkretno je skladno z 29. členom Statuta stranke Konkretno z dne 4. 12. 2021 odgovoren generalni sekretar stranke.

Odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje za volilno kampanjo in med izvajanjem revizije je bil Miha Rebolj, generalni sekretar stranke Konkretno.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je financiranje volilne kampanje liste Povežimo Slovenijo za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022.

Revidirali smo višino zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo, pravilnost zbiranja in porabe sredstev, pravilnost poročanja, kot je urejeno v ZVRK, ter drugo poslovanje organizatorja volilne kampanje, ki ga ureja ZVRK.

Cilja revizije pravilnosti financiranja volilne kampanje sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti poslovanja v skladu z ZVRK in
- izrek mnenja o pravilnosti poročanja v skladu z ZVRK.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja volilne kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK in pravilnika, zato smo v skladu s prvim odstavkom 30. člena ZVRK preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev volilne kampanje,
- ali je organizator volilne kampanje pridobil in uporabil sredstva za volilno kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu iz 18. člena ZVRK, točni.

⁹ Prvi odstavek 16. člena ZVRK.

¹⁰ Prvi odstavek 18. člena ZVRK.

¹¹ Podatki Državne volilne komisije, št. 040 - 21/2022 z dne 11. 5. 2022.

Preizkusili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje:

- pravočasno odprl in zaprl posebni račun ter
- predložil poročilo o financiranju volilne kampanje v predpisanem roku.

Izračunali smo višino delnega povračila stroškov volilne kampanje, do katerega je v skladu s 24. členom ZVRK upravičen organizator volilne kampanje. Preverili smo tudi, ali je organizator volilne kampanje izgubil pravico do delnega povračila stroškov volilne kampanje ali do financiranja iz proračuna Republike Slovenije, ker so porabljena sredstva presešla zneske iz 31. člena ZVRK.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za volilno kampanjo so v skladu s 14. členom ZVRK¹²:

- prispevki fizičnih oseb in
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun.

Volilna kampanja se lahko financira s prispevki fizičnih oseb, ki od posamezne fizične osebe ne smejo presežati 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) za preteklo leto, to je 19.695,90 EUR¹³. Prispevki so vsi denarni prispevki fizičnih oseb, zbrani na posebnem računu, ter vsi prispevki fizičnih oseb iz drugega odstavka 14. člena ZVRK (v nadaljevanju: druge oblike prispevkov), kot so: nedenarni prispevki, brezplačne storitve za organizatorja volilne kampanje, prevzem obveznosti oziroma opravljanje storitev za organizatorja volilne kampanje ali prodaja blaga organizatorju volilne kampanje pod pogoji, ki organizatorja volilne kampanje postavljajo v ugodnejši položaj kot druge koristnike storitev oziroma kot kupce blaga teh oseb. Denarni prispevki posamezne fizične osebe v gotovini so za posamezno volilno kampanjo dovoljeni največ do zneska 50 EUR, višji denarni prispevki pa morajo biti vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve¹⁴.

Organizator volilne kampanje lahko s svojega transakcijskega računa na posebni račun prenese sredstva¹⁵:

- največ v višini 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS za preteklo leto, če je organizator volilne kampanje fizična oseba, kar znaša 19.695,90 EUR;

¹² Skladno z 2. členom pravilnika se med zbrana sredstva štejejo tudi obresti sredstev avista.

¹³ Po podatkih iz Poročila o gibanju plač za december 2021 (Uradni list RS, št. 26/22) je povprečna mesečna bruto plača za obdobje od januarja do decembra 2021 znašala 1.969,59 EUR.

¹⁴ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁵ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

- največ v višini 0,40 EUR na posameznega volilnega upravičenca v skladu s prvim odstavkom 23. člena ZVRK¹⁶, če je organizator volilne kampanje politična stranka; prispevek politične stranke skupaj z ostalimi prispevki ne sme presežati višine iz 23. člena ZVRK, kar znaša 679.773,20 EUR.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače¹⁷. Organizator volilne kampanje ne sme pridobiti sredstev za volilno kampanjo od tujih fizičnih in pravnih oseb¹⁸.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja z zbranimi sredstvi za volilno kampanjo in pravilnosti poročanja smo pregledali vsa denarna sredstva, zbrana na posebnem računu, glede na vire in višino sredstev, vključno z drugimi oblikami prispevkov, in za vsa zbrana sredstva preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost in skladnost z določili ZVRK.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za volilno kampanjo so vsi stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje¹⁹, vključno z drugimi oblikami prispevkov²⁰.

Stroški volilne kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo volilne kampanje. To so vse politične oglaševalske vsebine in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah²¹.

Stroški so časovno vezani na obdobje volilne kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Volilna kampanja za volitve poslancev v državni zbor v letu 2022 se je začela 24. 3. 2022 in se je končala 22. 4. 2022 ob 24. uri.

Med stroške volilne kampanje, ki so potrebni za izvedbo volitev, ZVRK²² uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predvolilnih shodov,

¹⁶ Stroški volilne kampanje za volitve v državni zbor ne smejo preseči 0,40 EUR na posameznega volilnega upravičenca v volilnem okraju oziroma volilni enoti, v kateri je vložena lista kandidatov oziroma v kateri kandidira posamezni kandidat.

¹⁷ Peti odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁸ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

¹⁹ Prvi odstavek 15. člena ZVRK.

²⁰ K skupni višini porabljenih sredstev je treba prišteti tudi zneske drugih oblik prispevkov, kot je določeno v 2. točki tretjega odstavka 2. člena pravilnika.

²¹ Drugi odstavek 1. člena ZVRK.

²² Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa,
- stroške svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike in
- druge sorodne stroške, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje²³.

Med stroške volilne kampanje se štejejo vsi navedeni stroški ne glede na to, kdaj so nastali, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji volilne kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje volilne kampanje iz 2. člena ZVRK. Med stroške volilne kampanje se ne štejejo stroški zbiranja podpisov, ki se zbirajo za vložitev kandidature kandidata ali liste kandidatov, in stroški, nastali po obdobju volilne kampanje, razen stroškov odstranjevanja plakatov in stroškov vodenja in zaprtja posebnega računa.²⁴

Stroški volilne kampanje za volitve v državni zbor ne smejo preseči 0,40 EUR na posameznega volilnega upravičenca v volilnem okraju oziroma volilni enoti, v kateri je vložena lista kandidatov oziroma v kateri kandidira posamezni kandidat²⁵. Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve²⁶ je bilo na dan razpisa rednih volitev v državni zbor na območju Republike Slovenije 1.699.433 volilnih upravičencev. V 9. volilni enoti je bilo 2.771 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone italijanske narodne skupnosti, v 10. volilni enoti pa je bilo 5.563 volilnih upravičencev z volilno pravico državljana Republike Slovenije, pripadnika avtohtone madžarske narodne skupnosti. Glede na navedene podatke stroški volilne kampanje za listo kandidatov ne smejo preseči 679.773,20 EUR²⁷.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja pri porabljenih sredstvih za volilno kampanjo in pravilnosti poročanja smo na pregledanem vzorcu stroškov preizkusili njihov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.3 Posojila

Skladno z ZVRK lahko organizator volilne kampanje pridobi posojilo samo pri bankah in posojilnicah pod enakimi pogoji kot druge osebe. Dano posojilo se ne šteje za financiranje volilne kampanje²⁸. Dan zapadlosti posojila ne sme biti kasnejši od 30 dni pred rokom za zaprtje računa²⁹.

²³ Skladno s 3. členom pravilnika se kot porabljena sredstva štejejo tudi obresti ter drugi stroški za posojila.

²⁴ Četrty odstavky 15. členu ZVRK.

²⁵ Prvy odstavek 23. členu ZVRK.

²⁶ Števylo volilnyh upravyičencev za volitve v državny zbor, 14. 2. 2022, [URL: <https://www.gov.si/novice/2022-02-14-stevilo-volilnyh-upravyicencev-za-volitve-v-drzavni-zbor/>], oktober 2022.

²⁷ 1.699.433 volilnyh upravyičencev * 0,40 EUR = 679.773,20 EUR.

²⁸ Četrty odstavky 14. členu ZVRK.

²⁹ Prvy odstavek 16. členu ZVRK.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja in pravilnosti poročanja v zvezi s posojili smo preizkusili obstoj, točnost, popolnost in skladnost morebitnega posojila z določili ZVRK.

1.2.4 Prispevki, zbrani v nasprotju z ZVRK

Prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, so:

- prispevki posamezne fizične osebe, vključno z drugimi oblikami prispevkov, ki skupaj za posamezno volilno kampanjo presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS³⁰;
- prispevki posamezne fizične osebe v gotovini, ki so višji od 50 EUR in niso bili vplačani prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve³¹;
- prispevki državnih organov, organov lokalnih skupnosti, pravnih oseb javnega in zasebnega prava ter samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost³²;
- prispevki tujih fizičnih in pravnih oseb³³;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo 10 povprečnih bruto mesečnih plač na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih SURS, če je organizator volilne kampanje fizična oseba³⁴;
- sredstva organizatorja volilne kampanje, ki jih je prenesel s svojega rednega transakcijskega računa na posebni račun in presegajo višino iz prvega odstavka 23. člena ZVRK, ali če sredstva tega organizatorja skupaj z ostalimi prispevki presegajo ta znesek, če je organizator volilne kampanje politična stranka³⁵.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v zvezi s prispevki, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, in pravilnosti poročanja smo pri vsakem takem prispevku preizkusili njegov obstoj, točnost in popolnost.

³⁰ Prvi odstavek 14. člena ZVRK.

³¹ Tretji stavek prvega odstavka 14. člena ZVRK.

³² Peti odstavek 14. člena ZVRK.

³³ Šesti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁴ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK.

³⁵ Sedmi odstavek 14. člena ZVRK v povezavi s prvim odstavkom 23. člena ZVRK.

1.2.5 Nakazila v humanitarne namene

Organizator volilne kampanje mora v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, nakazati:

- vse prispevke, ki so mu bili dani v nasprotju z ZVRK, in sicer najkasneje v 30 dneh od dneva prejema³⁶, in
- presežke zbranih sredstev ob zaprtju posebnega računa³⁷, če organizator volilne kampanje ni politična stranka.

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v zvezi z nakazili v humanitarne namene in pravilnosti poročanja smo pri vsakem nakazilu prispevka, ki je bil zbran v nasprotju z ZVRK, ter pri vsakem nakazilu presežka sredstev v humanitarne namene pri organizatorju volilne kampanje, ki ni politična stranka, preizkusili njegov obstoj, točnost, popolnost ter skladnost z določili ZVRK.

1.2.6 Delno povračilo stroškov volilne kampanje

Organizatorji volilne kampanje, katerih listam so pripadli mandati za poslance v državnem zboru, imajo pravico do povračila stroškov volilne kampanje v višini 0,33 EUR za dobljeni glas, pri tem pa skupni znesek povrnjenih stroškov ne sme preseči zneska porabljenih sredstev, razvidnega iz revizijskega poročila računskega sodišča. Pravico do delnega povračila stroškov imajo tudi organizatorji volilne kampanje, katerih lista kandidatov je dobila najmanj 6 % glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2 % od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, in sicer v višini 0,17 EUR za dobljeni glas v tej volilni enoti oziroma državi³⁸.

³⁶ Deseti odstavek 14. člena ZVRK.

³⁷ Prvi odstavek 22. člena ZVRK.

³⁸ Prvi in drugi odstavek 24. člena ZVRK.

2. Ugotovitve

2.1 Pravilnost zbiranja sredstev v skladu z ZVRK

Stranka Konkretno je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je zbrana sredstva v znesku 485.727,48 EUR pridobila iz virov, ki jih prikazuje Tabela 1.

Tabela 1 Viri zbranih sredstev

Viri zbranih sredstev	Znesek v EUR	Struktura v %
Denarni prispevki	59.943,91	12,4
Druge oblike prispevkov	667,68	0,1
Sredstva, ki jih je organizator kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa	425.115,89	87,5
Obresti sredstev avista	0	0
Skupaj	485.727,48	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.1.a S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka Konkretno prejela denarni prispevek v znesku 976 EUR, in sicer od samostojne podjetnice posameznice, ter tega zneska ni nakazala v humanitarne namene. V reviziji smo ugotovili še, da je stranka Konkretno prejeli prispevek samostojni podjetnici posameznici vrnila z rednega transakcijskega računa stranke Konkretno dne 8. 9. 2022.

Navedeno ravnanje ni v skladu s petim in desetim odstavkom 14. člena ZVRK, ki določata, da samostojni podjetniki posamezniki ne smejo financirati volilne kampanje ter da mora organizator volilne kampanje prispevke, ki so mu dani v nasprotju z ZVRK, v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Navedena nepravilnost se odraža tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1: Poročilo o kampanji (v nadaljevanju: priloga 1), prilogi 5: Seznam prispevkov, zbranih v nasprotju z zakonom (v nadaljevanju: priloga 5), in v prilogi 6: Seznam nakazil v humanitarne namene (v nadaljevanju: priloga 6), kjer je skupna višina zbranih sredstev izkazana za 976 EUR previsoko, zbrana sredstva v nasprotju z ZVRK in sredstva, nakazana v humanitarne namene, pa za 976 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1., 8. in 9. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določajo, da se v prilogi 1 poroča o skupni višini zbranih sredstev za kampanjo, skupnem znesku prispevkov, ki so zbrani v nasprotju z ZVRK, ter o skupnem znesku nakazil prispevkov, ki so dani v nasprotju z ZVRK, v humanitarne namene.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 6. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 4. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v prilogi 5 poroča o vseh posameznih

prispevkih, ki so bili organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju z ZVRK, ter s 7. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 5. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v prilogi 6 poroča o vseh nakazilih prispevkov, ki so bili organizatorju volilne kampanje dani v nasprotju s tem zakonom, v humanitarne namene.

2.1.b S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev za volilno kampanjo v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka Konkretno druge oblike nedenarnih prispevkov izkazala za 92.500 EUR prenizko, ker ni izkazala prispevka politične stranke Slovenska ljudska stranka³⁹, ki ga je prispevala z znamko Povežimo Slovenijo.

Napaka se odraža v poročilu o financiranju volilne kampanje v prilogi 1 in prilogi 3: Seznam izdatkov (v nadaljevanju: priloga 3), kjer so zbrana in porabljena sredstva prikazana za 92.500 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1. in 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določajo, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o skupni višini zbranih in porabljenih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določata, da se v prilogi 3 poroča o posameznih izdatkih, ki jih je organizator namenil financiranju kampanje.

2.1.c S preizkušanjem pravilnosti zbiranja sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je bila stranki Konkretno z ureditvijo v občinskih odlokih 3 lokalnih skupnosti omogočena brezplačna storitev v skupnem znesku 365 EUR, in sicer:

- je bil na podlagi 2. člena Pravil izrabe časopisnega prostora občinskega glasila Rokovnjač za namen izvedbe rednih volitev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022 in v povezavi s 14. členom Odloka o občinskem glasilu Rokovnjač⁴⁰ brezplačno objavljen volilni oglas na ¼ strani v občinskem glasilu Rokovnjač Občine Lukovica, katerega cena bi v skladu z veljavnim cenikom znašala 145 EUR,
- je bil na podlagi Predvolilnega oglaševanja v Novicah iz Moravske doline – izvedba volitev v Državni zbor Republike Slovenije in v povezavi z 20. členom Odloka o javnem glasilu Občine Moravče ter Sklepom o potrditvi predloga odgovorne urednice za predvolilno

³⁹ Sovlagateljica liste Povežimo Slovenijo.

⁴⁰ Občina Lukovica je 2. 3. 2022 objavila Pravila izrabe časopisnega prostora občinskega glasila Rokovnjač za namen izvedbe rednih volitev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, kjer je določila, da imajo politične stranke in liste, ki so registrirane v občini, za brezplačno obveščanje javnosti o svojem delovanju na razpolago ¼ strani brezplačno, medtem ko stranka ali lista, ki preseže ¼ brezplačnega prostora, presežek nad ¼ strani plača po veljavnem ceniku. Odlok o občinskem glasilu Rokovnjač (Uradni vestnik Občine Lukovica, št. 1/11) v 14. členu določa, da imajo politične stranke in liste, ki so registrirane v občini, v vsaki številki na razpolago ¼ strani brezplačno za obveščanje javnosti o svojem delovanju. Stranka ali lista, ki preseže ¼ brezplačnega prostora, presežek plača po veljavnem ceniku. V skladu s cenikom oglasnega prostora v občinskem glasilu Rokovnjač, ki ga je na svoji spletni strani objavila Občina Lukovica, znaša cena barvnega oglasa velikosti ¼ strani 145 EUR (cena brez DDV), [URL: <https://www.lukovica.si/DownloadFile?id=134729>], november 2022.

oglaševanje za volitve v Državni zbor Republike Slovenije v Novicah iz Moravske doline⁴¹ brezplačno objavljen volilni oglas na ¼ strani v občinskem glasilu Novice iz Moravske doline, katerega cena bi v skladu z veljavnim cenikom znašala 120 EUR, in

- je bil na podlagi 18. člena Odloka o izdajateljstvu javnega glasila Občan⁴² brezplačno objavljen volilni oglas na 1 strani v občinskem glasilu Občan, katerega cena bi v skladu z veljavnim cenikom znašala 100 EUR.

ZVRK v petem odstavku 14. člena določa, da organi lokalnih skupnosti ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače. Pod financiranje pa sodi tudi brezplačno oglaševanje, ki je bilo stranki Konkretno omogočeno na podlagi občinskih odlokov, čemur je pritrnilo tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije. V odločbi U-I-12/16-30 z dne 4. 2. 2021 je pojasnilo, da gre pri brezplačni storitvi političnega oglaševanja s strani javnega medija, ki ga izdaja in financira občina, za obliko posrednega financiranja iz javnih sredstev, kar je v neskladju s petim odstavkom 14. člena ZVRK, ki financiranje volilne kampanje lokalnim skupnostim izrecno prepoveduje. Ustavno sodišče je z odločbo iz leta 2021 tudi razveljavilo določbe odloka lokalne skupnosti, ki je organizatorjem kampanj omogočal brezplačno objavo političnpropagandnih vsebin med volilnimi in referendumskimi kampanjami⁴³.

Zato opozarjamo, da brezplačno oglaševanje, čeprav določeno z veljavnimi predpisi lokalne skupnosti, ni v skladu z ureditvijo v ZVRK. V reviziji je bilo upoštevano, da politične stranke niso mogle vplivati na odločitve lokalnih skupnosti glede zadev iz njihove pristojnosti, zato ugotovitve iz razkritja ne vplivajo na mnenje.

2.1.d S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka Konkretno zbrana sredstva, ki jih je prenesla s svojega rednega transakcijskega računa na posebni račun, izkazala za 38.529,51 EUR previsoko. Gre za nepravilnosti, ki sta posledica nepravilnosti pri porabi sredstev, zato ti ugotovitvi predstavljamo v nadaljevanju tega poročila (točki 2.2.c in 2.2.e).

⁴¹ Občina Moravče je objavila pravila Predvolilno oglaševanje v Novicah iz Moravske doline – izvedba volitev v Državni zbor Republike Slovenije (s strani občine smo 12. 11. 2022 prejeli omenjeni dokument, ki je brez datuma objave; dokument ni več objavljen na spletni strani občine), kjer je določila, da se zainteresiranim v času posamične volilne kampanje omogoči ena brezplačna objava v velikosti ¼ časopisne strani v pokončni obliki (91 mm x 131 mm). Odlok o javnem glasilu Občine Moravče (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 3/21) v 20. členu določa, da imajo organizatorji volilne kampanje za liste kandidatov oziroma kandidate, ki kandidirajo na volitvah, v času volilne kampanje na razpolago določen obseg brezplačnega prostora, ki ga določi s sklepom občinski svet na predlog odgovornega urednika, in sicer glede na obseg glasila, število strank in kandidatnih list v skladu z zakonom. Sklep o potrditvi predloga odgovorne urednice za predvolilno oglaševanje za volitve v Državni zbor Republike Slovenije v Novicah iz Moravske doline (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 1/22) določa, da občinski svet Občine Moravče potrjuje predlagan način oglaševanja za predstavitev kandidatov političnih strank in drugih predlagateljev ter njihovih programov za volitve v državni zbor in da se pravila oglaševanja za volitve v državni zbor objavijo na spletni strani Občine Moravče www.moravce.si in na oglasni deski Občine Moravče. V skladu s cenikom oglasnega prostora v Novicah iz Moravske doline, ki ga je na svoji spletni strani objavila Občina Moravče, znaša cena barvnega oglasa velikosti ¼ strani 120 EUR (cena brez DDV), [URL: <https://www.moravce.si/objava/175040>], november 2022.

⁴² Odlok o izdajateljstvu javnega glasila Občan (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 1/10) v 18. členu določa, da imajo pravico do objavljanja v glasilu organi Občine Destrnik, občinska uprava, politične stranke in občani. V skladu s cenikom reklam v občinskem glasilu Občan znaša cena barvnega oglasa velikosti 1 strani 100 EUR (cena brez DDV).

⁴³ In sicer odlok Občine Trebnje.

Napaka se odraža v poročilu o financiranju volilne kampanje v prilogi 1, kjer so zbrana sredstva prikazana za 38.529,51 EUR previsoko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. in 2. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določajo, da mora organizator volilne kampanje poročati o skupni višini zbranih sredstev za volilno kampanjo ter o sredstvih, ki jih je organizator volilne kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni račun v skladu s sedmim odstavkom 14. člena ZVRK.

2.2 Pravilnost porabe sredstev v skladu z ZVRK

Stranka Konkretno je v poročilu o financiranju volilne kampanje izkazala, da je porabljenih sredstev v znesku 485.727,48 EUR namenila za kritje stroškov, ki jih prikazuje Tabela 2.

Tabela 2 Stroški volilne kampanje

Vrsta stroškov	Znesek v EUR	Struktura v %
Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	149.135,55	30,7
Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	121.229,02	25,0
Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	0	0
Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	91.451,82	18,8
Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	960,93	0,2
Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	0
Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	122.950,16	25,3
Obresti in drugi stroški za posojila	0	0
Skupaj	485.727,48	100,0

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

2.2.a S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka Konkretno s posebnega računa poravnala stroške v skupnem znesku 1.394,05 EUR, ki ne sodijo med stroške volilne kampanje, in sicer:

- sorazmerni delež stroška najema prostora za jumbo plakat na lokaciji Celje v znesku 137,25 EUR, ki je nastal pred obdobjem volilne kampanje;
- sorazmerni delež stroška za najem kombija v znesku 170,80 EUR, ki je nastal po obdobju volilne kampanje;
- sorazmerni delež stroška najema prostora za 6 jumbo plakatov na lokaciji Ptuj v znesku 358,68 EUR, ki je nastal po obdobju volilne kampanje;
- sorazmerni delež stroška najema prostora za 3 jumbo plakate na lokaciji Ptuj v znesku 190,32 EUR, ki je nastal po obdobju volilne kampanje;

- strošek gostinskih storitev v znesku 537 EUR, ki so se nanašale na srečanje članov volilnega odbora in ne predstavlja stroška volilne kampanje, saj ni šlo za dejanje volilne kampanje, katerega namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na volitvah.

Navedeno ravnanje ni v skladu z drugim in četrtem odstavkom 15. člena ZVRK, ker omenjeni stroški ne sodijo med stroške volilne kampanje oziroma se nanašajo na obdobje, ki ni obdobje volilne kampanje.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1 in v prilogi 3, kjer so porabljena sredstva prikazana za 1.394,05 EUR previsoko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o skupni višini porabljenih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika.

2.2.b S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da stranka Konkretno s posebnega računa ni poravnala stroškov volilne kampanje, ki se nanašajo na plačilo obveznosti DDV za storitve, ki sta jih opravili družba Facebook Ireland Limited in družba Google Ireland Limited v skupnem znesku 1.126,97 EUR. Račun za opravljeno storitev je bil plačan z rednega transakcijskega računa stranke, znesek pa je bil prikazan med zbranimi in porabljenimi sredstvi.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s posebnega računa.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot nepravilnost pri zbiranju sredstev, saj stranka Konkretno vseh sredstev, ki jih je namenila za financiranje volilne kampanje, ni zbrala na posebnem računu.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva za financiranje volilne kampanje zbrati na posebnem računu.

2.2.c S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da stranka Konkretno do 24. 8. 2022, ko je zaprla posebni račun, ni poravnala stroškov volilne kampanje v skupnem znesku 9.863,88 EUR, znesek pa je bil prikazan med zbranimi in porabljenimi sredstvi. Računi za opravljene storitve so bili plačani pred oddajo poročila o financiranju volilne kampanje, in sicer z rednega transakcijskega računa stranke dne 30. 8. 2022. Gre za:

- stroške poštnih storitev v skupnem znesku 5.221,05 EUR;
- stroške grafičnega oblikovanja, tiska plakatov, nakupa svinčnikov in stekleničk v skupnem znesku 1.647 EUR;
- stroške nakupa informacijskih stojnic in svinčnikov v znesku 723,46 EUR;
- stroške tiska promocijskega materiala v znesku 680,27 EUR;
- stroške tiska plakatov in letakov v skupnem znesku 1.555,50 EUR;
- stroške tiska vizitk v znesku 36,60 EUR.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s posebnega računa.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot nepravilnost pri zbiranju sredstev, saj stranka Konkretno vseh sredstev, ki jih je namenila za financiranje volilne kampanje, ni zbrala na posebnem računu.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva za financiranje volilne kampanje zbrati na posebnem računu. Ta nepravilnost se odraža tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1 in v prilogi 3, kjer so zbrana in porabljena sredstva prikazana za 9.863,88 EUR previsoko, neplačane obveznosti pa so prikazane za 9.863,88 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1. in 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določajo, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o skupni višini zbranih in porabljenih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 5. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določa, da se v prilogi 1 v vrstici V poroča o neplačanih obveznostih, če je znesek za kampanjo nastalih stroškov večji od zneska zbranih sredstev.

2.2.d S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo in pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da stranka Konkretno do 24. 8. 2022, ko je zaprla posebni račun, še ni poravnala stroškov volilne kampanje v znesku 976 EUR za izvedbo oddaje soočenja kandidatov in predstavitev kandidata Ivana Meha, niti ni tega izkazala v poročilu o financiranju volilne kampanje.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s posebnega računa.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot nepravilnost pri zbiranju sredstev, saj stranka Konkretno vseh sredstev, ki jih je namenila za financiranje volilne kampanje, ni zbrala na posebnem računu.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva za financiranje volilne kampanje zbrati na posebnem računu.

Navedeni nepravilnosti se odražata tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1, kjer so neplačane obveznosti prikazane za 976 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 5. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določa, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o neplačanih obveznostih.

2.2.e S preizkušanjem pravilnosti porabe sredstev za volilno kampanjo smo ugotovili, da stranka Konkretno do 24. 8. 2022, ko je zaprla posebni račun, še ni poravnala stroškov volilne kampanje v skupnem znesku

28.665,63 EUR, ki jih je pa prikazala med zbranimi, porabljenimi sredstvi ter neplačanimi obveznostmi, in sicer:

- stroškov poštnih storitev v skupnem znesku 19.684,05 EUR;
- stroškov oglasa v reviji Družina v znesku 2.989 EUR;
- stroškov glasbenega nastopa skupine Vesele Štajerke dne 20. 4. 2022 v Rogaški Slatini v znesku 1.952 EUR;
- stroškov tiska plakatov in oglaševanja v znesku 1.357,98 EUR;
- stroškov tiska zgibank, plakatov, svinčnikov in jumbo plakatov v znesku 1.365 EUR;
- stroškov oglaševanja na jumbo plakatih in led zaslonu v znesku 1.317,60 EUR.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s posebnega računa.

Ta nepravilnost se odraža tudi kot nepravilnost pri zbiranju sredstev, saj stranka Konkretno vseh sredstev, ki jih je namenila za financiranje volilne kampanje, ni zbrala na posebnem računu.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vsa finančna sredstva za financiranje volilne kampanje zbrati na posebnem računu.

Ti nepravilnosti se odražata tudi kot napaka v poročilu o financiranju volilne kampanje, in sicer v prilogi 1 in v prilogi 3, kjer so zbrana in porabljena sredstva prikazana za 28.665,63 EUR previsoko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 1. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi s 1. in 2. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določajo, da mora organizator volilne kampanje v prilogi 1 poročati o skupni višini zbranih in porabljenih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 4. točko drugega odstavka 18. člena ZVRK v povezavi z 2. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika.

2.2.f S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja presežka zbranih sredstev v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da je stranka Konkretno izkazala presežek za 418,05 EUR prenizko.

Napaka se odraža v poročilu o financiranju volilne kampanje v prilogi 1 in v prilogi 6, kjer sta presežek zbranih sredstev in nakazilo presežka zbranih sredstev politični stranki izkazana za 418,05 EUR prenizko.

Navedeno ravnanje ni v skladu s 3. točko tretjega odstavka 2. člena pravilnika, ki določa, da se mora v prilogi 1 poročati o presežku zbranih sredstev.

Navedeno ravnanje tudi ni v skladu s 5. točko prvega odstavka 3. člena pravilnika, ki določa, da se v prilogi 6 poroča o nakazilu presežka zbranih sredstev politični stranki.

2.3 Pravilnost poslovanja, ki ni povezano z zbiranjem in s porabo sredstev

Stranka Konkretno je posebni račun št. SI56 0284 3026 4140 589 odprla 7. 3. 2022 pri NLB d.d. in ga zaprla 24. 8. 2022.

2.3.a Pri preveritvi, ali je stranka Konkretno pravočasno odprla in zaprla posebni račun, nismo ugotovili nepravilnosti.

Stranka Konkretno je poročilo o financiranju volilne kampanje AJPES predložila 7. 9. 2022.

2.3.b Pri preveritvi, ali je stranka Konkretno pravočasno predložila poročilo, nismo ugotovili nepravilnosti.

Vsebino in obrazce poročila o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno kampanjo določa pravilnik. Organizator volilne kampanje mora poročilo o financiranju volilne kampanje predložiti AJPES na predpisanem obrazcu skupaj z obveznimi prilogami, ki morajo vsebovati predpisane podatke.

2.3.c S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja podatkov v poročilu o financiranju volilne kampanje smo ugotovili, da stranka Konkretno v poročilu o financiranju volilne kampanje ni navedla podatka o nazivu liste kandidatov Povežimo Slovenijo.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 18. člena ZVRK v povezavi z drugim odstavkom 2. člena pravilnika, ki določata, da mora organizator volilne kampanje v poročilu o financiranju volilne kampanje za zagotavljanje preglednosti navesti podatke o kandidatni listi.

2.4 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

V poročilu o financiranju volilne kampanje je stranka Konkretno izkazala zbrana sredstva v znesku 485.727,48 EUR in porabljena sredstva v enakem znesku. Tabela 3 prikazuje poročilo o financiranju volilne kampanje stranke Konkretno in ugotovljene napake v reviziji.

Tabela 3 Poročilo o financiranju volilne kampanje in ugotovljene napake

Vsebina	v EUR		
	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
I. SKUPNA VIŠINA ZBRANIH SREDSTEV: (1 + 2 + 3 + 4)	485.727,48	52.994,49	538.721,97
1. Denarni prispevki (1.1 + 1.2)	59.943,91	(976,00)	58.967,91
1.1 Prispevki v gotovini	0	0	0
1.2 Prispevki, vplačani na posebni transakcijski račun	59.943,91	(976,00)	58.967,91
2. Druge oblike prispevkov (drugi odstavek 14. člena ZVRK) (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4)	667,68	92.500,00	93.167,68
2.1 Brezplačne storitve	0	0	0
2.2 Izredni popusti	0	0	0
2.3 Prevzem obveznosti	667,68	0	667,68
2.4 Druge oblike nedenarnih prispevkov	0	92.500,00	92.500,00
3. Sredstva, ki jih je organizator kampanje prenesel s svojega transakcijskega računa na posebni transakcijski račun	425.115,89	(38.529,51)	386.586,38
3.0 Lastna sredstva organizatorja, ki ni politična stranka	0	0	0
3.1 Lastna sredstva politične stranke, ki je organizator kampanje	330.246,41	(28.665,63) ¹⁾	301.580,78
3.2 Nakazila sredstev političnih strank na redni račun politične stranke, ki je organizator kampanje, ko več političnih strank vloži skupno listo kandidatov za volitve, kot organizator kampanje pa je določena ena politična stranka	94.869,48	(9.863,88) ²⁾	85.005,60
4. Obresti sredstev avista	0	0	0
II. SKUPNA VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV: (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)	485.727,48	52.576,44	538.303,92
1. Stroški oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov	149.135,55	(4.862,43) ³⁾	144.273,12
2. Stroški oblikovanja in objavljanja predvolilnih oglaševalskih vsebin v medijih	121.229,02	89.511,00 ⁴⁾	210.740,02
3. Stroški organizacije in izvedbe predvolilnih shodov	0	0	0
4. Stroški oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predvolilnega materiala iz 7. člena ZVRK	91.451,82	(27.566,47) ⁵⁾	63.885,35
5. Stroški odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa	960,93	0	960,93
6. Stroški svetovanja za načrtovanje strategije ali posamičnih delov volilne kampanje in njihove rabe ter volilne taktike	0	0	0
7. Drugi sorodni stroški, ki so nastali zaradi dejanj volilne kampanje	122.950,16	(4.505,66) ⁶⁾	118.444,50
8. Obresti in drugi stroški za posojila	0	0	0
III. PRESEŽEK ZBRANIH SREDSTEV (I–II)	0	418,05 ⁷⁾	418,05
IV. NAKAZILO PRESEŽKA ZBRANIH SREDSTEV V HUMANITARNE NAMENE	0	0	0
V. NEPLAČANE OBVEZNOSTI	28.665,63	10.839,88 ⁸⁾	39.505,51
VI. SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI NA DAN GLASOVANJA PRESEGAJO POVPREČNO BRUTO MESEČNO PLAČO NA DELAVCA V REPUBLIKI SLOVENIJI PO PODATKIH SURS ZA PRETEKLO LETO	20.368,72	0	20.368,72
VII. SKUPNI ZNESEK POSOJIL, KI SO ODOBRENA ORGANIZATORJU KAMPANJE	0	0	0

Vsebina	Znesek iz poročila	Znesek napak	Znesek po reviziji
VIII. SKUPNI ZNESEK PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK	0	1.341,00 ⁹⁾	1.341,00
IX. SKUPNI ZNESEK NAKAZIL PRISPEVKOV, KI SO ZBRANI V NASPROTJU Z ZVRK, V HUMANITARNE NAMENE	0	976,00	976,00 ¹⁰⁾

- Opomba:** ¹⁾ Izračunano na podlagi sredstev v znesku 28.665,63 EUR, ki ne bi smeli biti upoštevani med zbranimi sredstvi (povezava s točko 2.2.e).
- ²⁾ Izračunano na podlagi stroškov v zneskih 385,08 EUR, 2.212,34 EUR, 965,11 EUR, 806,91 EUR, 851,61 EUR, 36,60 EUR, 680,27 EUR, 1.226,10 EUR, 329,40 EUR, 1.647 EUR, 723,46 EUR, ki niso bili plačani s posebnega računa (povezava s točko 2.2.c).
- ³⁾ Izračunano na podlagi stroškov v zneskih 358,68 EUR, 190,32 EUR, 137,25 EUR, 646,60 EUR, 524,60 EUR, 329,40 EUR, 1.357,98 EUR, 1.317,60 EUR, ki so bili izločeni, saj ne sodijo med stroške volilne kampanje oziroma niso bili plačani s posebnega računa (povezava s točkami 2.2.a, 2.2.c in 2.2.e).
- ⁴⁾ Izračunano na podlagi stroškov v zneskih 92.500 EUR in 2.989 EUR, ki niso bili evidentirani (povezava s točkama 2.1.b in 2.2.e).
- ⁵⁾ Izračunano na podlagi stroškov v zneskih 2.212,34 EUR, 851,61 EUR, 965,11 EUR, 385,08 EUR, 806,91 EUR, 680,27 EUR, 579,50 EUR, 36,60 EUR, 3.572,51 EUR, 2.228,18 EUR, 2.221,74 EUR, 1.784,63 EUR, 1.512,26 EUR, 1.367,22 EUR, 1.365 EUR, 227,91 EUR, 1.057,87 EUR, 1.040,37 EUR, 860,60 EUR, 755,40 EUR, 748,86 EUR, 685,41 EUR, 288,10 EUR, 659,57 EUR, 495,09 EUR, 178,33 EUR, ki niso bili plačani s posebnega računa (povezava s točkama 2.2.c in 2.2.e).
- ⁶⁾ Izračunano na podlagi stroškov v zneskih 170,80 EUR in 537 EUR, 1.122,40 EUR, 723,46 EUR, 1.952 EUR, ki so bili izločeni, saj ne sodijo med stroške volilne kampanje oziroma niso bili plačani s posebnega računa (povezava s točkami 2.2.a, 2.2.c in 2.2.e).
- ⁷⁾ Izračunano na podlagi upoštevanja dejanskih zbranih in porabljenih sredstev.
- ⁸⁾ Izračunano na podlagi stroškov v zneskih 9.863,88 EUR in 976 EUR, ki niso bili plačani s posebnega računa (povezava s točkama 2.2.c in 2.2.d).
- ⁹⁾ Izračunano na podlagi sredstev v zneskih 976 EUR in 365 EUR (povezava s točkama 2.1.a in 2.1.c).
- ¹⁰⁾ Gre za znesek, za katerega smo v reviziji ugotovili, da bi moral biti nakazan v humanitarni namen. Za znesek 976 EUR smo podali zahtevo za popravljalni ukrep (za znesek 365 EUR ne zahtevamo popravljalnega ukrepa, saj je bila brezplačna storitev omogočena na podlagi odloka lokalne skupnosti).

Vir: poročilo o financiranju volilne kampanje.

V reviziji smo ugotovili, da so celotni stroški volilne kampanje znašali 578.174,43 EUR⁴⁴.

2.5 Višina delnega povračila stroškov volilne kampanje

Po podatkih iz Zapisnika o ugotovitvi izida volitev poslancev v Državni zbor⁴⁵ listi Povežimo Slovenijo na volitvah poslancev v državni zbor v letu 2022 niso pripadli mandati za poslance v državnem zboru. Po drugem odstavku 24. člena ZVRK pripada pravica do povračila dela stroškov tudi tistemu

⁴⁴ 538.303,92 EUR + 39.505,51 EUR + 365 EUR.

⁴⁵ Uradni list RS, št. 62/22.

organizatorju volilne kampanje, čigar lista kandidatov je dobila najmanj 6 % glasov od skupnega števila oddanih glasov v volilni enoti ali najmanj 2 % od skupnega števila oddanih glasov v vsej državi, in sicer v višini 0,17 EUR za dobljeni glas v tej volilni enoti oziroma državi.

Lista Povežimo Slovenijo je prejela 40.612 glasov, kar predstavlja 3,41 % glede na veljavno število glasovnic, zato ima organizator volilne kampanje pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 6.904,04 EUR⁴⁶.

Tako izračunani znesek ne presega zneska porabljenih sredstev za volilno kampanjo, kot ga prikazuje Tabela 3, zato ugotavljamo, da ima stranka Konkretno pravico do povrnitve stroškov volilne kampanje v znesku 6.904,04 EUR.

⁴⁶ 40.612 glasov * 0,17 EUR = 6.904,04 EUR.

3. Mnenje

Revidirali smo pravilnost financiranja volilne kampanje liste kandidatov gibanja Povežimo Slovenijo, ki ga sestavljajo politične stranke: Konkretno, Zeleni Slovenije, Slovenska ljudska stranka, Lista Franca Kanglerja – Nova ljudska stranka Slovenije in Nova socialdemokracija za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, katere organizator je bila politična stranka Konkretno.

3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poslovanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022 politične stranke Konkretno smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- politična stranka protivrednosti prispevka, ki je bil zbran v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, v znesku 976 EUR ni nakazala v humanitarne namene – točka 2.1.a;
- politična stranka je s posebnega transakcijskega računa za volitve poravnala stroške v skupnem znesku 1.394,05 EUR, ki niso stroški volilne kampanje – točka 2.2.a;
- politična stranka s posebnega transakcijskega računa za volitve ni poravnala stroškov volilne kampanje v skupnem znesku 1.126,97 EUR – točka 2.2.b;
- politična stranka s posebnega transakcijskega računa za volitve ni poravnala stroškov volilne kampanje v skupnem znesku 9.863,88 EUR – točka 2.2.c;
- politična stranka s posebnega transakcijskega računa za volitve ni poravnala stroškov volilne kampanje v znesku 976 EUR – točka 2.2.d;
- politična stranka s posebnega transakcijskega računa za volitve ni poravnala stroškov volilne kampanje v skupnem znesku 28.665,63 EUR – točka 2.2.e.

Razen nepravilnosti, navedenih v prvem odstavku, menimo, da je politična stranka Konkretno pri zbiranju in porabi sredstev za volilno kampanjo liste kandidatov gibanja Povežimo Slovenijo za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022 v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na razkritje v točki 2.1.c, kjer so obravnavane brezplačne objave oglasov politične stranke Konkretno v času volilne kampanje za volitve v Državni zbor Republike Slovenije v skupnem znesku 365 EUR. Brezplačne objave so temeljile na občinskih odlokih Občine Lukovica, Občine Moravče in Občine Destrnik.

V petem odstavku 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji je določeno, da organi lokalnih skupnosti ne smejo financirati volilne kampanje, razen če zakon določa drugače. Brezplačna storitev političnega oglaševanja s strani javnega medija, ki ga izdaja in financira občina, predstavlja obliko posrednega financiranja iz javnih sredstev, zato predstavlja kršitev petega odstavka 14. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji, ki financiranje volilne kampanje lokalnim skupnostim izrecno prepoveduje.

3.2 Mnenje o pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

Pri preverjanju pravilnosti poročanja v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo smo v poročilu o financiranju volilne kampanje liste kandidatov Povežimo Slovenijo za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, ki ga je predložila stranka Konkretno, ugotovili naslednje napake:

- politična stranka med prispevki, ki so zbrani v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, in med nakazili v humanitarne namene ni izkazala prispevka samostojnega podjetnika posameznika v znesku 976 EUR – točka 2.1.a;
- politična stranka je zbrana sredstva, ki jih je prejela v obliki drugih oblik nedenarnih prispevkov, in porabljena sredstva izkazala v znesku 92.500 EUR prenizko, ker ni izkazala prispevka politične stranke Slovenska ljudska stranka, ki ga je prispevala z znamko Povežimo Slovenijo – točka 2.1.b;
- politična stranka je zbrana sredstva in porabljena sredstva izkazala za 38.529,51 EUR previsoko – točka 2.1.d;
- politična stranka je med porabljenimi sredstvi izkazala stroške v znesku 1.394,05 EUR, ki niso stroški volilne kampanje – točka 2.2.a;
- politična stranka je zbrana in porabljena sredstva izkazala za 9.863,88 EUR previsoko, neplačane obveznosti pa je izkazala za 9.863,88 EUR prenizko – točka 2.2.c;
- politična stranka med neplačanimi obveznostmi ni izkazala stroškov volilne kampanje v znesku 976 EUR – točka 2.2.d;
- politična stranka je zbrana in porabljena sredstva izkazala za 28.665,63 EUR previsoko – točka 2.2.e.

Razen napak, navedenih v prvem odstavku, menimo, da poročilo o financiranju volilne kampanje liste kandidatov gibanja Povežimo Slovenijo za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2022, ki ga je predložila politična stranka Konkretno, v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in s Pravilnikom o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo.

4. Zahteva za predložitev odzivnega poročila

Politična stranka **Konkretno** mora v roku 30 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

- navedbo revizije, na katero se nanaša,
- kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
- izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Politična stranka **Konkretno** mora v odzivnem poročilu izkazati:

1. nakazilo denarne protivrednosti prispevka, ki ga je v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji prejela v znesku 976 EUR, v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.1.a.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrди odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba organizatorja volilne kampanje prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če organizator volilne kampanje, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da organizator volilne kampanje krši obveznost dobrega poslovanja⁴⁷. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da politična stranka **Konkretno** krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

⁴⁷ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 91/01).

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Konkretnemu,
2. Državnemu zboru Republike Slovenije.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si